

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr 47 (1784) 1991 m. gruodžio mėn. 3 d.

XXXVI METAI

Melbourne

45 metai šv. Kazimiero Kolegijai

PONTIFICIO COLLEGIO LITUANO

S. CASIMIRO

Via Casalmoferrato, 20
00182 ROMA - Italia

Tel. (06) 70.25.724 - 70.24.908

Telefax: (06) 70.11.659

Šių metų lapkričio 4 d. suėjo 45 metai, kai įžengėme į savas šv. Kazimiero Kolegijos patalpas Romoje - Via Casalmonferrato 20. Surasti šias patalpas, jas nupirkti, reikėjo eiti tikru kryžiaus keliu. Vasaros atostogas praleidome vasarą anglų Kolegijos viloje Palazzuolo, prie Albano ežero. Iš ten tiek ir tiek kartų man teko pėsčiomis eiti į Rocca di Papa, o iš ten traukinėliu pasiekti Romą. Po ilgo ieškojimo pavyko surasti tinkamas patalpas. Tai buvo Klarisų vienuolynas. Seselės norėjo patalpas parduoti ir įsigyti kur nors už miesto žemės, kad ten įsikurtų, galėdamos turėti daržą ir daržovių, nes mieste pokarės

šalygose neturėjo iš ko gyventi - maitintis. Atsirado tačiau nenumatyta kliūtis. Kard. Marchetti Salvaggianni nenorėjo duoti seselėms leidimą parduoti turimas patalpas. Kardinolas buvo Romos diecezijos Vikaras. Seselės buvo diecezinių teisių, todėl priklausė nuo Vikariato. Aš visa dariau kard. G. Pizzardo diriguojamas. Kard. G. Pizzardo rado išeitį apeiti kard. Marchetti Salvaggianni užsispyrimą. Patarė seserims pereiti Pranciškonų Ordenu priklausomybėn, kad tuo pačiu išeitį iš Vikariato priklausomybės. Tokiu būdu galėjome pagaliau susitarti su Pranciškonų Generaliniu Ekonomu Tėv. Mandic. Nupirkome

nuosavybę via Casalmoferrato, o už gautus iš mūsų pinigus Tėv. Mandic pasirūpino Klarisėms nupirkti nuosavybę su nemažu žemės plotu užmiestyje - via del Casaletto. Buvo Dievo palaima ir Klarisėms ir mums.

Lapkričio 4 d. iš Palazzolo mes persikėlėm į Romą, į savas patalpas. Namas buvo apleistas. Seserys, išeidamos, išsivežė visa, net elektros lempas, nekalbant, žinoma, apie baldus bei rakandus. Atsiradome name be baldų. Bet buvome gavę iš BALFo ir iš Vatikano matrasų, pakločių ir antklodžių. Miegėjoms ant žemės. Valgomajame turėjome stalus. Turėjome taipgi šiaip taip įrengtą ir virtuvę. Joje dirbo trys moterys lietuvaitės: dvi karo pabėgėlės, kaip ir mes, ir viena jau nuo seniau gyvenusi Romoje Katerina Beniušytė. Mūsų skaičius namo patalpoms buvo perdidelis. Teko miegoti viename kambaryje po kelis.

(Nukelta į 3 ps 1.)

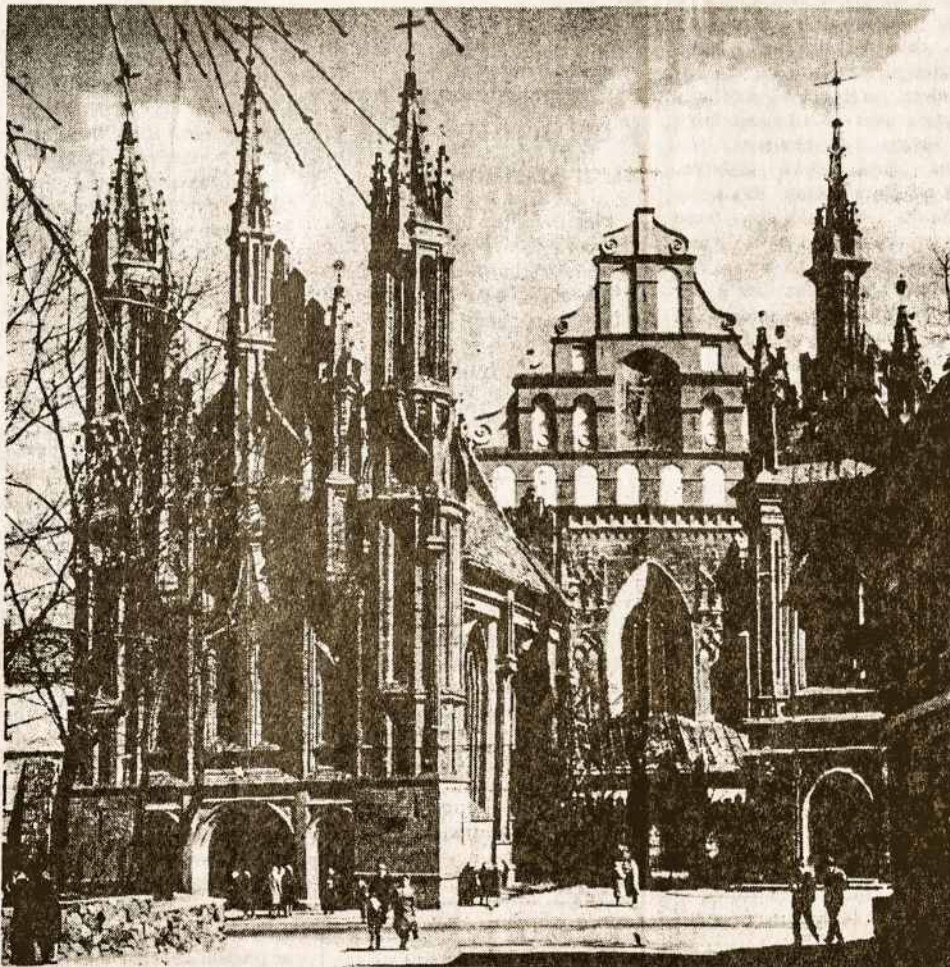
Pasaulis
suinteresuotas
Baltijos šalių
nepriklausomybe

Iškilmės Budapešte - taip V. Landsbergis spaudos konferencijoje pavadino iškilmingą Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Vengrijos diplomatinių santykių atkūrimo deklaracijos pasirašymo ceremoniją Parlamento rūmuose. Tuo Vengrijos žingsnis ir skiriasi nuo kitų didesnių ar mažesnių valstybių. Ji tuojau pat pasiūlė paramą Lietuvai grįžtant į tarptautines organizacijas, konkrečius tarpusavio bendradarbiavimo planus.

Atsakydamas į Didžiosios Britanijos žurnalistų klausimą V. Landsbergis pasakė, jog mano, kad jų šalies vyriausybė greitai vėl užmezgs diplomatinis santykius su Lietuva. Tai natūralu ir reikalinga. Tikimasi, kad vyriausybė padės atkurti Lietuvos ambasadą ir pritaras daugelio įtakingų žmonių Anglijoje siūlymams atitaisyti skriaudą Lietuvai, padarytą tuo metu, kai H. Wilsono vyriausybė savavališkai pasielgė su nepriklausomoms Lietuvos aukšu. Iš Didžiosios Britanijos, kaip ir iš kitų šalių, Lietuvai reikia paramos, tokios pagalbos, kaip nepriklausomybės kovų metu. Lietuva nebadauja. Mūsų šaliai reikia padėti įsijungti į visas Europos politinio bei ekonominio gyvenimo infrastruktūras. O svarbiausia reikia, kad Europa padėtų išspręsti pagrindinį klausimą, svarbų ir pačiai Europai - būtina išvesti sovietų armiją iš Lietuvos. Šį reikalavimą turėtų remti ir JAV. Juoba, kad paskutiniame pareiškime prezidentas G. Bushas pažadėjo padėti visiškai atkurti Baltijos respublikų nepriklausomybę. Europa taip pat suinteresuota, kad taikos, pasitikėjimo zona būtų kiek galima platesnė. Leonas Teiberis

Pabaltiečiai yra
pakviesti dalyvauti
Europos Tarybų
ministerių susirinkime

Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai buvo pirmą kartą pakviesti dalyvauti Europos tarybos ministrų komiteto susirinkime, kuris įvyko lapkričio 26 dieną Strasbūre. Ministrų taryba iš klausys pabaltiečių atstovų pranešimus apie padėtį Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje tom valstybėm atkūrus visišką nepriklausomybę, svarstys, kaip išplėsti Europos Tarybos santykius su Pabaltijo valstybėmis. Lietuvai, Latvijai ir Estijai rugsėjo mėnesį buvo suteiktas specialių svečių statusas Europos Taryboje, Pabaltijo kraštai jau įteikė prašymą tapti Tarybos pilnateisiais nariais. I Europos Tarybos ministrų komiteto posėdį lapkričio 26-ąją Strasbūre buvo taip pat pakviestas Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras Pankinas. Ta proga buvo aptartos galimybės išvystyti Tarybos ryšius ir su Sovietų Sąjunga. Numatoma, kad per susirinkimą Lenkija bus priimta į Europos Tarybą pilnateise nare, Albanijai buvo suteiktas specialiasis svečio statusas. Buvo svarstomas pasiūlymas laikinai suspenduoti Jugoslavijai suteiktą svečio statusą.

Gotikos perlas šv. Onos bažnyčia Lietuvos sostinėje Vilniuje, kurią išvydęs Napoleonas Bonapartas tarė: "Kad aš galėčiau, uždėčiau ją ant delno ir nusivežčiau į Paryžių!"

Vinco Kudirkos atsivertimas („Varpo“ 100 m. sukakčiai)

Keletas žodelių iš mano atsiminimų, kuriuos, kaip padėkos liudijimą, iš tikros širdies skiriu mūsų vyrui J. Basanavičiui, pirmajam „Aušros“ redaktoriui.

... patekau į M. gimnaziją (Lietuvoj) tuo laiku, kai jau mokslo įstaigose vieton lenkiškos buvo įvesta priverstina maskoliška kalba, bet dar įsibėgėjusi lenkų šlektiška dvasia negalėjo susilaikyti, apsiuobdama ir kiekvieną lietuvi, patekusį į gimnaziją. Vos spėjau apsvilkti mėlyną mundieratę su baltais sagučiais ir susimaišiau su draugais mokiniais, pajutau, kad mano dvasioje kažin kas dedasi. Kas dedasi, numanyi ir išreikšti negalėjau, tik jaučiau, kad man gėda atsiminti, kuo aš buvau, o ypač bauginasiu, kad draugai nepatirtų, jog aš mokiu lietuviškai. Tas dalykas galėjo mane išduoti artojo sūnum esant. Žinoma, išlikimo instinktas liepė man niekad neatsiliepti lietuviškai ir saugotis, idant nieks nepamatytų, kad mano tėvas dėvi sėrmėginę ir moka tik lietuviškai. Dėl to stengiausi kalbėti, nors blogai, bet lenkiškai, o nuo tėvų ir giminių, kurie atvažiudavo manęs aplankyti, šalindavausi iš tolo, jeigu tik pastebėdavau, kad kas draugų ar ponų matyti; kalbėdamas su jais ramiau tik pasisilpęs kur užkampyje. Tapau mat, lenku ir kartu ponu - tekau lenkiškai dvasiai. Pagedęs buvau, bet aš nekaltas, aš pats to nesupratau, kūdikiu dar būdamas, o tie, kurie suprato, manęs nepersergėjo, nepamokė... Šiandien, žiūrėdamas į anas jau seniai prabėgusias valandas, įsitikinu: 1) kaip baisiai kenkia dvasinei žmogaus pusei, jeigu išsineria, per šokiąs ar kitokias pažintis, iš savo tautybės lukšto ir patenka pražudančiai svetimos tautos įtakai ir 2) kaip galingas tautybės pagrindas - gimtoji kalba...

Paleido Velykų. Keletas mokinių susitarėme pasisamdyti arklis ir drauge keliauti namo. Tarp mūsų buvo Basanavičius, mokins vyriausios klasės. Bevažiuojant jis atsiliepia: „panowie, zaspiewajmy!“ (ponai uždainuokim). Aš turėjau gerą balsą ir tikrai buvau pakitinęs prisidėti. Tik štai Basanavičius užvedė lietuviškai: „Augin tėvas du sūneliui...“ Rodos, kad man kas gerklę užėmė iš gėdos. „Chlop“ - pagalvojau sau lenkiškai ir nuleidęs nosį tylėjau...

Buvau jau 5 klasėje. Kartą lietuvių kalbos pamokon (lankydavau tas pamokas, kaip ir kiti - net patys lenkai - dėl to, idant turėčiau teisę į lietuvių stipendiją universitete) ateina Basanavičius, tada jau studentas Maskvos universiteto. Įėjęs pasisveikino su mokytoju ir prakalbėjo į mus lietuviškai, parodė gražumą lietuvių kalbos ir pakartojo keletą vietų iš eilių, kur lietuvių kalba tiesiog perima gamtos skambėjimus, paukščių balsus: „Ieva, Ieva, neganyk po pievą...“ arba; „Jurgut, kinkyk, paplak, važiuk...“ Pakartojo ir daugiau vietų, tik visų nepamenu. „Komediant“ (juokdarys) - pagalvojau lenkiškai ir nukaitęs nusigrėžiau į šalį ir ėmiau sau skaityti visai ką kita...

Pabaigiau gimnaziją su ta

mintimi ir jausmu, kad lietuviu būti lyg ir nepritinka, ypač, jog tada visi tyčiojosi iš kokių ten litvomanų ir drabstydamo į akis su Muraška (sulenkęs ir surusėjęs lietuvis, lenkams įsipykęs raštais, siundanciais rusus prieš lenkus). Sakydavau, kad aš sykiu lietuvis ir lenkas, nes istorija sujungė lenkus su lietuvišiais. Mat, pusiau prisipažinimu prie lenkų tariau atpirksias nors pusę tos kaltės, kad aš lietuvis. O veidmainingas besiteisinimas pagedusio jauno vaikinio! To pavišutinio teisinimosi prieš kitus ir prieš patį save man užteko, ypač kad nepasitaikė nė vienos aplinkybės, kuri būtų mane privertusi dirštelti į tuos dalykus giliau.

Su tokiomis mintimis apie savo tautybę įstojau į universitetą, vieną iš tų, kur lietuvių buvo labai mažai, o ir tie beveik nepasizino vienas su kitu. Žinoma nuovoka Lietuvos, lietuvių vis labyn dilo iš mano proto...

Vasarą parvažiavau iš

universiteto į Lietuvą. Vienas kunigas man pasakojo, kad išeisias lietuviškas laikraštis, parodė savo lietuviškai rašytus eileraščius ir Basanavičiaus laišką apie aną laikraštį. Perskaičiau laišką ir... smilktelėjo lyg širdyje. Smilktelėjo ir vėl, rodos, nieko. „Bawia się dzieci“ (žaidžia vaikai). - pagalvojau lenkiškai. Tik nuo tos valandos gana dažnai pradėjo skraidyti po mano galvą mintys apie Lietuvą, lietuvius, lietuviybę; širdis tačiau į tas tas mintis neatsiliepdavo...

Po to, ar įpusmetį, gavau pirmąjį „Aušros“ numerį. Žiūriu, pirmame puslapy stovi Basanavičius. „Pranašas“ - pagalvojau tada apie Basanavičių jau lietuviškai. Ėmiau skubiai vartyti „Aušrą“ ir ... neatmenu jau visko, kas paskiau su manim darėsi... Tiek pamenu, kad atsistojau, nuleidau galvą, nedrįsdamas pakelti akių į sienas mano kambarelį... rodos, girdėjau Lietuvos balsą, sykiu apkaltinantį, sykiu ir atleidžiantį: o tu paklydėli, kur iki šiol buvai? Paskiau pasidarė

man taip graudu, kad apsikniaubęs ant stalo apsverčiau. Gaila man buvo tų valandų, kurios negražinamai išbrauktos tapo iš mano gyvenimo, kaip lietuvių, ir gėda, kad taip ilgai buvau apgailėtina pagėdėliu... Po to pripildė mano krūtinę rami, smagi šiluma, ir, rodos, naujos pajėgos pradėjo rasti... Rodos, užaugau išsyk, ir tas pasaulis jau man per ankštas... Pajutau save didžiu galingu: pasijutau lietuviu esant...

Ta valanda antrojo užgimimo per daug yra svarbi mano gyvenime, kad galėčiau ją užmiršti. Negaliu taip pat užmiršti, kad ir nepripažinti, kad už tą valandą esu kaltas Basanavičiui.

Neužilgo susižadavau su Lietuvos literatūra, ir iki šiai dienai savo sužadėtinės neapleidžiu.

Kažin, ar mes visada teisingai pasielgiame, kaltindami en masse (bendrai) visus lietuvius atskaldžius. Tiems ekslietuviams, kurie lyg gyvatės šnypščia, išgirdę apie lietuvių judėjimą ir apsisąsko patys savo seilėmis išpiktumo, jeigu jiems kas primena lietuviybę, paduokime lietuvišką laikraštį, sykiu ir antrą - tada pamatysime, kas kaltas, o kas ne.

45 metai šv. Kazimiero Kolegijai

(Atkelta iš 1 p s l.)

Baldus: lovas, stalus, kėdes, spintas ir visa kita gavome tik 1947 metų sausio antroje pusėje. Jūs buvome užsākę fabrike, kai tik įėjome į savą namą. Man visame daug padėjo kun. S. Valiusaitis. Jis buvo pirmasis Kolegijos ekonomas.

Gyvenome susispaudę ir gana vargingai, bet buvome laimingi, kad galėjome savarankiškai tvarkytis ir buvome pavalgę. Pavyko dvieims mūsų kunigams gauti prieglaudą Airijos Kolegijoje ir kitiems dvieims Portugalijos Kolegijoje. Klierikai ir kiti kunigai gyveno susispaudę mūsų Kolegijoje. Sekančiais metais pavyko daugumą kunigų iš mūsų Kolegijos perkelti gyventi Augustinijonų St. Patricks Kolegijoje - via Buoncompagni. Pradėjome taipgi galvoti praplėsti

mūsų patalpas. Buvom numatę pristatyti vieną sparną pagal via Tuscolana. Projektą buvo paruošęs architektas Edmuntas Karanuskas. Deja, projektas liko tik projektas. Jei būtų pavykę jį realizuoti, jis būtų buvęs labai pravartus Kolegijos ateičiai. Kiek vėliau pristatėme vieną aukštą. Laimėjome 6 naujus kambarius. Be to, daug ką turėjome pertvarkyti viduje namo. Pristatėme taip pat mažą apartamentą seserims ir garažą automobiliui.

Zodžiu, įsikūrėme. Vėliau net išbujojome, įsigydami namą kitoje pusėje gatvės ir dar prie jo pastatėme kitą naują 5 aukštų namą, kur dabar yra Villa Lituania - svečių namai. Be to, įsigijome vilą ir mažą ūkėlį Pontelucano -Tivoli. Dievas tik galės paaukinti laimino. Visa kūrėme ir sukūrėme iš aukų ir be

skolų. O juk reikėjo ne tik kurti, bet ir išilaikyti, kas pareikalavo didelių sumų.

Išauklėjome ir išsimokslinusių išleidome didelį skaičių kunigų. Sėkmingai atstovavome prie šv. Sosto Lietuvos Bažnyčios ir lietuvių išveivų dvasinios reikalus.

45 metai - ilgas kelias. Didelių aukų, bet dangaus palaimintas kelias. Mes, kurie juo ėjome galime tik dėtauti ir dėkoti Dievui. Ypač džiaugiamės ir dėkojame Dievui, kad tai, kas prieš 45 metus mums buvo svaja, dabar jau yra realybė: Kolegija jau yra ne tik lietuvių, bet Lietuvos; yra Lietuvos Bažnyčios neatskiriama dalis. Nuo šių metų Kolegija jau yra pripildyta alumnais iš Lietuvos. Popiežius Pijus XII buvo pranašas, kai jis pirmoje audiencijoje man pasakė: „Kadangi šv. Kazimiero Kolegija šiuose sąlygose įsisteigė Romoje, tai yra ženklas, kad ji Lietuvai bus naudinga, ir kad pati Lietuva vėl bus laisva!“ Lapkričio 4 d. taip norėjau prabilti i nūdienius Kolegijos alumnus; jiems nusakyti Kolegijos nueitą kelią, patirtus išgyvenimus, ir klausti save Maironio žodžiais: „O po amžių kada, vargijos pančiai kai nukris, mūsų kancios, nemigo naktis, vaikams Lietuvos ar besuprantami bus?“

Prekybos sutartis su Švedija

Po apie 14 val. Vyriausybės svečių rūmuose užsienio reikalų ministras A. Saudargas pasirašė prekybos sutartį su Švedijos karalystės užsienio reikalų ministre Margareta af Uglas.

Po sutarties pasirašymo A. Saudargas interviu „Lietuvos aidui“ pasakė:

- Tai pradinė, įžanginė prekybos sutartis su Švedija. Ji atidaro teisinės duris mūsų prekybai bei

ekonomikai plėtoti. Aš manau, kad dabar bus žengiama daug dalykiškų žingsnių. Susitarėme dėl asmenų, atsakingų už prekybos ryšių palaikymą. Be abejo, ši sutartis suteikia maksimalaus palankumo sąlygas prekybai, joje aptariami kai kurie galimi veiksmai prekybos problemoms spręsti.

Gintaras Mikšūnas
Raimundo Suikos nuotr.

Lietuvos žmonės žino tragišką Klepočių istoriją. 1944 metais per šv. Kalėdas sribai ir enkavėdistai sudegino istisus kaimus, o ūkininkų šeimas praradusius vyrus ir turta ištrėmė į Sibirą. 1953 m. sudegė kaimyninio Ryliškių miestelio bažnyčia. Dabar Klepočių tragedijos aukoms stovi kryžiai ir koplytstulpiai, o Ryliškių žmonės 1989 m. pagaliau gavo leidimą savo lėšomis atstatyti sudegusių bažnyčių. Šį rudenį jau bus uždegtas stogas. Bet darbu dar labai daug. Alovės ir Ryliškių parapijų klebonas kun. Stanislovas Stankevičius prašo Lietuvos žmones ir brolius užsienyje paremti bažnyčios atstatymą. Sąskaita numeriu 70 13 04 yra Lietuvos banko Alytaus skyriuje.

AMERIKA IR ARTIMIEJI RYTAI

Rašo Dr. Jonas Kunca

Kai Vašingtonas ultimatyviai reikalavo, kad Irako kariuomenė pasitrauktų iš Kuveito, prezidentas Saddam pasiūlė tai padaryti, jei ir Izraelio okupacijos jėgos išeis iš užimtų palestiniečių ir kitų arabų žemių, kaip reikalauja Jungtinių Tautų rezolucijos. Saddam ir pasaulis žinojo, kad S. Amerika nevers Izraelio tai padaryti. Visgi, po Egipto, Sirijos ir P. Arabijos dalyvavimo kare prieš Iraką, Vašingtonui atėjo laikas parodyti, kad jis nėra besąlyginis žydų draugas, bet stovi ir už teisėtų arabų reikalavimus grąžinti jiems užimtas teritorijas.

Reikalas eina ne vien apie tarptautines teisės principus, bet ir apie arabų pasaulio svarbą Vakaram. Artimuose Rytuose, tiksliau P. Arabijoje, Irake ir Kuveityje randasi didžiausi pasaulio naftos rezervai, be kurių Amerika, Japonija ir Europa negali išlaikyti jų dabartinio industrijos ir ekonomijos lygio. Taigi geri santykiai su arabais yra protingos politikos prioritetas. O kad atgauti arabų pasitikėjimą ir draugiškumą, Vašingtonas yra priverstas prisilaikyti teisingumo principų ir paspausti jo globojamą Izraelį, kad jis gražuoju susitaru dėl grąžinimo okupuotų arabų žemių. Po S. Sąjungos subyrėjimo Izraelis nustojo turėjęs strateginės vertės jo globėjai S. Amerikai. Būtų politinio pragmatizmo stoka pažymys toliau vienašališkai remti Izraelio nepateisinamas pretenzijas i

kaimynų žemes vien dėl to, kad Amerikos senate ir kongrese žydų lobistai vis dar turi gerą skaičių jiems palankių parlamentarų.

Shamiro valdžios arogantiškas reikalavimas suteikti Izraeliui 10 milijardų dolerių paskolos garantijas tuojau pat, ne vėliau, kaip buvo pasiūlęs J. Baker, iššaukė viešą politinį skandalą Amerikoje ir baigėsi žydų šalininkų ir Izraelio valdžios pralaimėjimu, kai 86% amerikiečių parėmė prez. Bush nusistatymą jį atvesti. Izraelis pajuto, kad jau negali skaitytis su besąlygine Vašingtono parama, bet privalo įsidėmėti, ko iš jo laukia amerikiečių politikos vadai. Taigi, nors ir kartodamas, kad Izraelis negrąžins nei vienos pėdos užimtos teritorijos arabam, Shamir turėjo sutikti vykti į Madridą deryboms su arabų atstovais. Jis gerai žino, kad tai tušti garsinimai. Vargu dabartinėse sąlygose Izraelis galėtų demonstratyviai nutraukti šiuos pasitarimus dėl baimės, kad S. Amerika galėtų iš vis jį, kai daugiau nebereikalingą, palikti vieną... Iki šiol žydų valstybė gyvena iš Amerikos paskolų, kurios buvo dažniausiai nubraukiamos kiek vėliau, ir iš kompensacijų gaunamų iš Vokietijos. Vokietija jau baigė apsimokėti. Amerika yra dovanojusi 53 milijardus dolerių šitai mažutei valstybėlei, kurios

nederlinga teritorija prilygsta tik 1/3 Lietuvos. Už tiek milijardų būtų būtų galims padengti visą Izraelio teritoriją auksiniu lakštu. Apie derybų demonstratyvų sabotavimą tektų labai abejoti vien dėl baimės prarasti amerikiečių dosnumą išlaikiusį Izraelio valstybę 42 metus.

Apart milijardų dolerių, Izraelis yra gavęs iš S. Amerikos, geruoju ar per savo šnipus, pačių slapčiausių ginklų planus. Izraelio šnipas Jonathan Pollard perdavė žydų valdžiai Amerikos moderniausio špiuno satelito KH-II žinias apie oro apsaugos įrengimus pietų Rusijoje. Jų dalį toliau Izraelis perdavė Maskvai vien Shamir leidimu, kad pagerinti Izraelio-S. Sąjungos santykius. Dabar Izraelis, pagal Seymour Hersh tvirtinimus, turi 300 atominų bombų, branduolinę artileriją ir atominės minas Golano kalvose. Izraelitai, pagal jį, skubiai tyrinėja atominę energiją leidžiamų lazerio spindulių ginklų. Visą dešimtmetį Izraelio atominės raketos buvo nukreiptos ir į S. Sąjungos taikinius. Toksai karinis potencialas yra pavojingas ne vien arabam, bet ir pasauliui. Kartu jis gali sutrukdyti derybų su arabų valstybėm sėkmingumą. Amerika išlaikė ir apginkavo Izraelį. Dabar jai laikas ne tik pasakinti jį susitaikyti su arabais, bet po to sunaikinti savo atominį arsenalą kaip kad daro S. Amerika ir S. Sąjunga.

POLITIKOS SESELIUOSE

Lietuvoje sudaryta 9 narių komisija ištyrimui, kiek KGB agentai yra ar nėra infiltravę mūsų parlamentą. Jai vadovauja teisininkas LAT vicepirm. Motieka. Diskusijos apie infiltraciją prasidėjo po pasirodymo spaudoje žinių, kad Nepriklausomybės partijos vadas, labai artimas LAT viršunėm, būk tai yra KGB užangažuotas agentas.

Sovietų Pabaltijo karinių jėgų vadovybė Rygoje per koordinacijos atstovą pareiškė, kad Raudonoji Armija iš Pabaltijo nepasitrauks, kol nebus gauta socialinio aprūpinimo garantija. Kartu jis minėjo, kad Rusijos vyriausybės delegatas turėtų prižiūrėti rusų karių ir civilių padėti Pabaltyje ir apsaugoti jų nekiliojamą turtą ten.

Jelcino teisingumo min. Feodorov įspėjo ateinantį pavasarį gali įvykti naujas perversmas Rusijoje ir buv. S. Sąjungoje.

Latvija bijo, kad kritiška padėtis S. Sąjungoje galėtų destabilizuoti Latvijos ekonomiką, kai jai reikės mokėti už naftą, dujas ir žaliavą tvirta valiuta.

Jelcinas buvo paruošęs kalbą parlamentui, kurioje buvo parašyta, kad Rusija rūpinsis ir tais 30 milijonų rusų, kurie gyvena kitose respublikose. Prieš ją skaitant, Jelcinas atsiskausė prez. Bush'o, kuris patarė šią kalbą dalį išbraukti. Taip buvo ir padaryta.

Solzhenitsyn knygoje, „Rebuilding Russia“, autorius pataria užbaigti Pabaltijo valstybių ir Kaukazo respublikų priespaudą, bet, jo nuomone, Ukraina, Bielorusija ir Rusija turėtų sudaryti vieną valstybę.

Sekančių metų spalio 12 d. bus Amerikos 500 metų atradimo sukaktis. Į Kolumbo atrastą Ameriką buvo atvežti arkliai, kiaulės, cukrus, vergai ir rauplės, o iš Amerikos nuvežta į Europą kukurūzai, bulvės, tabakas ir sifilis.

Vokietija ir Prancūzija ketina organizuoti Europos apsigynimo ginkluotą jėgą. Vašingtonui, berods, tai nelabai patinka, nes prez. Bush'as Romos konferencijoje pareiškė NATO atstovam, kad jie turėtų dabar pasakyti, jei nori kad S. Amerika atitrauktų savo kariuomenę iš Europos.

Nacionalistas kandidatas į Lusianos gubernatorių rinkimus pralaimėjo, bet gavo virš 600,000 balsų, o daugiau kaip pusė baltos rasės amerikiečių pasisakė už jį. Eina gandai, kad Duke galėtų kandidatuoti į sekančią Amerikos prezidentiją...

Omane atrasti septynių trilijonų kubinių metrų dujų rezervai, kurie prilygsta visiem atriastiem per paskutinius du dešimtmečius.

Suomija ir S. Sąjunga ruošiasi užbaigti karinio bendradarbiavimo sutartį pasirašyta 1948 metais. Ji buvo uždraudus Suomijai dalyvauti kitose militarinėse sąjungose.

Prancūzų nacionalistų partijos vadas Jean-Marie Le Pen galėtų būti rimtas kandidatas į sekančio prezidento sostą, kadanti Mitterrand yra per senas, o kitų populiarių kandidatų nesimato.

Argentina, Brazilija, Pakistanas, Indija, Libija, Izraelis, P. Korėja, Irakas ir Iranas jau turi atominius ginklus arba juos galėtų pasigaminti. Ateityje bus sunku sukontroliuoti branduolinių ginklų gamybą ir pavartojimą.

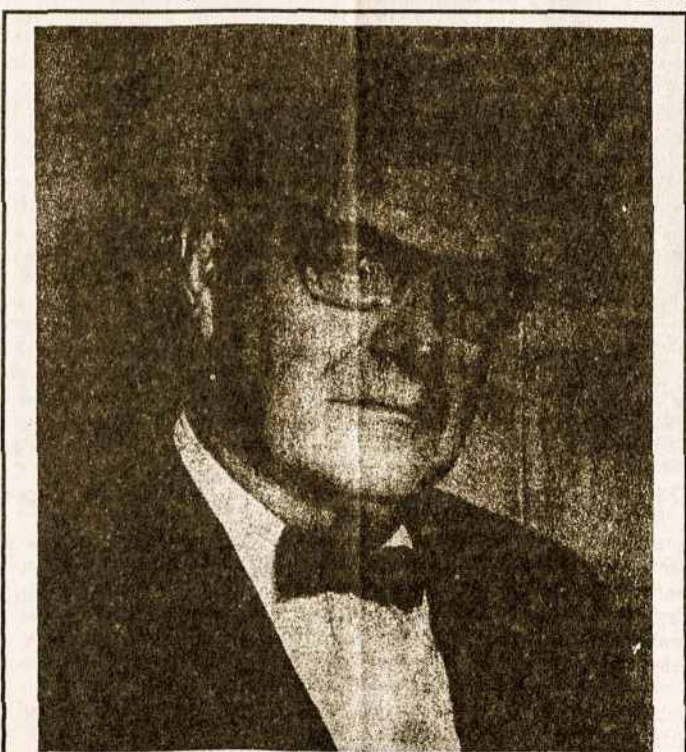
Lietuvos ir Sovietų Sąjungos diplomatinių santykių užmezgimas

Užsienio spauda informuoja apie Lietuvos ir Sovietų Sąjungos diplomatinių santykių užmezgimą, primena, kad santykiai atkurti po daugiau negu penkiasdešimt metų pertraukos, komentuoja, kad diplomatinių santykių atnaujinimas galbūt palengvins lietuvių ir sovietų derybas, kuriomis turės būti sprendžiami įvairūs ir sudėtingi klausimai. Spauda rašo, kad lietuvių ir sovietų derybos tikrai nebus lengvos, nuomonių nesutarimai yra labai gilūs. Abiejų šalių nuomonės labai skiriasi pirmiausia sovietų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos klausimu. Lietuva, kaip žinoma, reikalauja, kad sovietų ginkluotosios pajėgos būtų išvestos iš valstybės teritorijos kuo greičiau, galimai jau šių metų pabaigoje. Šį reikalavimą nuolat pabrėžia Lietuvos vyriausybė, pakartojo ir Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis, kalbėdamas generalinės asamblėjos posėdyje. Kreipdamasis į viso pasaulio valstybių delegatus Simutis pažymėjo, kad sovietų ginkluotųjų pajėgų buvimas Lietuvoje yra akivaizdžiai neteisėtas, nėra pagrįstas jokia tarpvalstybine sutartimi, dėl to Lietuvos vyriausybė niekuomet nesutiks su svetimos kariuomenės pasilikimu Lietuvos teritorijoje. Simutis pridūrė, kad Lietuvoje dabar dislokuoti sovietų kariškiai būtų daug naudingesni savajam kraštui, jei į jį sugrįštų, jiems susidarytų istorinė proga įsijungti į savojo krašto atstatymą, atkurti tai, kas per daugiau negu septyniadešimt metų buvo sugriauta. Tačiau, kaip pastebi užsienio

spauda, sovietai yra kitokios nuomonės, atkakliai kartoja, jog jų ginkluotosios pajėgos negalincios būti išvestos iš Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių anksčiau 1994-ųjų metų pradžios. Tai vėl pažymėjo sovietų gynybos ministerijos atstovas generolas Manilovas, kuris dar griebėsi tokio argumento, kad ultimatyvus pabaltiečių reikalavimas kuo greičiau išvesti

sovietų kariuomenę, iš Pabaltijo kraštų nesideringas su, jo žodžiais tariant, humaniškių ir civilizuotų tarpvalstybinių santykių vystimu. Kaip pastebi apžvalgininkai Vakaruose, generolas vėčiau būtų turėjęs pripažinti, kad kaip tik svetimos kariuomenės pasilikimas anksčiau okupuotoje šalyje yra pačia didžiausia kliūtis siekiuose atkurti humaniškus ir civilizuotus tarpvalstybinius santykius.

LRTV

Anicetas Simutis,

Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėse Tautose New Yorke.

125 Metai nuo rašytojo Prano Mašiotto gimimo

(Kai aš mažas buvau
Sile ožius ganiau.)
Liaudies daina

Esame karta, kuri ožių Lietuvoje neganė, o tie, kurie juos ganė, vargiai tai beprisimena. O vis dėlto tą dainelę, ne vieno mūsų dainuotą pradžios mokslus einant, dar daugelis prisimenam. Ypač prisimenam ją, imdami į rankas Pr. Mašiotto kelių ar net keliolikos laidų sulaukusią knygą „Ir aš mažas buvau“. Ją beskaitant, kažkokia magiška jėga ima nešti atgal į vaikystės dienas. Atmintyje tuojau iškyla Pr. Mašiotto vardas, skaitytos jo knygelės, lyg kokie išmintingo dėdės pasakojimai būriui vaikų, aplink jį sutūpusių ir žingeidžiomis akutėmis sekančių dėdės pasakojimą, kaip buvo tada, kai jis mažas buvo...

Kas buvo Pranas Mašiotas? Kodėl jo raštai net ir dabar, nebeatpažįstamai pasikeitus gyvenimo būdai ir vaikams bei jaunimui išaugus kitoje laikmečio sampratoje, yra lyg seno, patvaraus namo nesudulėję pamatai, dar vis atsirėmę į įgimtą sveiką, teisingą vaiko psichę, tėvų ir senelių stropiai saugomą nuo grubaus aplinkos pažeidimo?

Lietuviškosios vaikų literatūros tėvas

Pranas Mašiotas - pedagogas, vaikų literatūros pradininkas ir plataus akiračio visuomenininkas gimė 1863 gruodžio 19 Pustelninkų kaime, Sakių apskrityje, susipratusių ūkininkų šeimoje. Jo gyvenimo biografija labai plati, ir šiame rašinyje neįmanoma smulkiau su juo įvairiopa veikla supažindinti.

Peršvelgus jo brandaus gyvenimo darbuote, reikia pripažinti, kad jo būta nepaprastai darbštaus žmogaus.

Jis buvo baigęs Marijampolės gimnaziją, Maskvos universiteto matematikos fakultetą. Darbavosi Lomžoje, Lenkijoje, mokytojuo Rygos realinėje mokykloje. Voroneže, Rusijoje, buvo lietuvių gimnazijos direktorius ir Nukentėjusiems dėl karo Šelpti komiteto narys. 1918 grįžęs Lietuvon, 1919-1923 ėjo švietimo viceministro pareigas. 1924-1929 - Klaipėdos lietuvių gimnazijos direktorius. Rygoje suorganizavo scenos mėgėjų draugiją „Zvaigždė“, Vilniuje buvo vienas iš steigėjų Lietuvos mokytojų sąjungos, o 1923 net buvo Vyriausio Lietuvos komiteto narys tautiniam laivynui steigti.

Spaudos darbą pradėjo dirbti 1884, bendradarbiaudamas „Aušroje“, vėliau buvo „Sviesto“, „Vienybės lietuvininkų“, „Vilniaus žinių“, „Vilties“, „Vairo“ veiklus bendradarbis. „Lietuvių laikraštį“ ir „Rygos garse“ redagavo savo skyrius. Nepriklausomos Lietuvos laikraščiuose yra daug rašęs pedagogikos, kalbos kultūros, etnografijos bei, mokslo populiarizacijos klausimais, pasirašydamas slapyvardžiais: Dėdė Pransys, Ašaka, P. Mošaitis, Ciabuvis, Dvyliis, Rygielis. Parašė, išleido ir nemokamai platino tarp Rygos lietuvių darbininkų eksperimentinio pobūdžio vadovėlį „Raštas“.

1929, pasitraukęs iš pedagoginio darbo, atsidėjo vaikų literatūros kūrybai, publicistikai, vertė knygas iš kitų kalbų. Taip susidarė visa jo raštų serija, pavadinta „Pr. Mašiotto

knygnėlis“. Jis yra parašęs 39 knygas vaikams ir jaunimui (atspausdintos 35), laisvai išvertė 89 (atspausdintos 57). Tai vokiečių, anglų, rusų, vengrų, islandų, šveicarų rašytojų knygos. Be to, parašė 12 vadovėlių mokykloms (11 iš jų - matematikos).

Jo knygose vaikams visur paberžiama didaktinė mintis. Pr. Mašiotas ypač mėgo vaizduoti paukščių, gyvulių bei vabzdžių pasaulį; išryškintos lietuvių folkloro tradicijos. Jo raštų kalba paprasta, artima šnekamajai liaudies kalbai.

Ir po daugelio metų atmintyje sušvinta vaikystėje praleistos valandos, beskaitant Pr. Mašiotto įdomias knygeles: „Apie Lietuvos senovę“, „Vaikų pasakos“, „Indėnai piliakalnyje“, „Kaip žmogus žemėje įsigalėjo“. Okur dar vertimai iš kitų kalbų, nuo kurių net atsitraukti buvo sunku, k.a.: „Bite Maja“, „Nonis“, „Heidi“, „Guliverio kelionės“, „Dr. Doltilis“, „Petrelis svajonėlis“? Kokiais įdomiais keliais fantazijos pasaulyje tekdamo keliauti; kaip toji skautyba kėlė susidomėjimą vis daugiau skaityti, šviestis, sužinoti! Kokiomis naudingomis dvasinėmis dovanomis buvo apdovanoti tūkstančiai Lietuvos vaikų vieno atsidavusio žmogaus - jaunimo auklėtojo!

Prano Mašiotto kūrybos pagrindas - vaikų gamtos pasaulis, mokslo faktai. Jo daugelio apsakymų veikėjų kasdieninis užsiėmimas - gamtos reiškinį stebėjimas, paukščių, žvėrelių globa. Jis moko vaikus būti drąsiais. „Aš jums baisy pasakų neseksiu, negerai miegosite“, viename įvade rašytojas kreipiasi į vaikus. Pr. Mašiotas sekė J.H. Pestalocio ir K. Ušinsio pedagogines idėjas, visą gyvenimą sielėjosi vaikų ir jaunimo kilnimu. Savo raštais siekė, kad iš pat mažens jie plėstų savo akiratį, taip linkdami į skaitymą.

Rašytojas buvo tolerantas, bet kartu ir principingas žmogus. Jo biografijoje yra tikras faktas, kada carų laikais jis buvo kone spirte spiriamas mesti katalikybę ir pereiti į pravoslaviją už tai jam žadant aukštą karjerą. Tačiau Pr. Mašiotas griežtai atsisakė tai padaryti.

Sio jaunimo auklėtojo šviesus paveikslas iškyla vaikystės atmintinų fone, ypač tarp tų, kurie buvo vadinami „knygų trandimis“ - nepasotinamais knygų skaitytojais. Tad nestebina tokie nepaprastai nuosirdūs rašytojo jaunųjų draugų žodžiai, pasakyti prie rašytojo kapo jo laidotuvių metu:

- Mums, Kauno miesto pradžios

mokyklų mokiniams, pranešė, kad mirė mūsų didysis draugas Pranas Mašiotas. Mirė... Tačiau mes, vaikai, tuo netikime. Ir nebesakykit mums daugiau šito.

Pranas Mašiotas gyvas kiekviena savo parašyta knyguote. Jis gyvas kiekvienu savo pasakytu ir meilės kupinu žodžiu. Jis gyvas kiekviena savo parašyta raide, kurią mes skaitome ir daug metų skaitysimė.

Ilsėkis ramiai šioje žemėje ir amžinai gyvuok vaikų širdyse!

Štai kaip rašytoją prisimena buvusi jo mokinė (vėliau gydytoja E. Jakubėnaitė-Keršulienė) Voroneže, M. Yčo vardo mergaičių gimnazijoje:

- 1915 baisaus karo išvaryta ir ištremta iš savo gimtosios pastogės, atskirta nuo tėvų, atsiradau Voroneže. Pradėjau lankyti M. Yčo vardo mergaičių gimnaziją. Tos gimnazijos direktorius buvo Pranas Mašiotas, kaip vėliau mes jį vadinome, „Dėdė Pransys“. Tai buvo kilnus žmogus: žila galva, žilais ūsais ir švelniu, tėvišku žvilgsniu žavėdamo kiekvieną. Mokinės jį gerbė ir klausė, jausdamos draugišką, tėvišką švelnumą, kuris spinduliavo iš jo akių. Jo pasakytai žodžiai giliai įsmigo mūsų atmintin, ir mes juos dažnai prisimindavome ir prisimename ir dabar. Mes jausdavome pareigą būti drausmingomis ir kruopščiomis. Pr. Mašiotas buvo ir mano klasės matematikos dėstytojas. Saugą matematikos discipliną jis mokėdavo išdėstyti taip, kad mes ją pamėgome ir išmokome logiškai galvoti. Jo pamokos buvo laukiamos ir mielos. Dėstoma buvo rusų kalba, bet jei pasitaikydavo, kad jis mus bardavo, tai visada gimtąja lietuvių kalba ir taip nuosirdžiai, kad jo pasakytai žodžiai istrigėdavo į mūsų jaunas širdis. Mes savo klaidas visada atsimindavome ir daugiau jų nebekartodavome.

Mirė šis didžiai mūsų tautai nusipelnęs kultūrininkas, vaikų literatūros kūrėjas, tautinio atgimimo žadintojas 1940 rugsėjo 14 Kaune, ten ir yra palaidotas.

Penktam dešimtmečiui nuo jo mirties baigiantis, rašytojo vardas dar vis tebetiriamas bibliotekose, ieškant jo parašytų ir pakartotinai tėvynėje naujomis laidomis leidžiamų knygų. Jo vardas gyvas mokytojų ir mokinių lūpose kaskart, kai tik imama į rankas jo knyga, vedanti jauną žmogų į fantastišką, jį supantį pasaulį, rodantį kelią į gėrį ir grožį. Koks neįkainojamai vertingas mums šis rašytojo palikimas.

S. Jelionienė

PONTIFICIO COLLEGIO LITUANO

S. CASIMIRO

Via Casalmonferrato, 20
00182 ROMA - Italia

Tel. (06) 70.25.724 - 70.24.908

Telefax: (06) 70.11.659

Mielas Kun. Daktare,

Didelis ir nuoširdus aciu už laiškutį ir aukas. Kiekvienam asmeniškai padėkojau. Jūsų aukos yra ypatingai dabar reikalingos ir prasingos, kai turime pilnus namus jaunų studentų iš Lietuvos. Kolegijoje gyvenimas dar daugiau pagyvėjo. Siandien atvyksta į Kalinausko kanonizaciją vyskupas J. Tunaitis iš Vilniaus, šį sekmadienį XI.17 Kolegijoje vakarieniaus prez. V. Landsbergis; XI.18 atvyksta iš Kauno vysk. J.

Preikšas su monsinjoru J. Jodeliu. Į Sinodą XI.20 atvyksta vyskupas V. Michelevičius. Tik šiomis dienomis išleidome iš Villa Lituania Arkivyskupą Bačkį ir Arkivyskupą Bulaitį ir Lietuvos Žemės ūkio Ministrąsupalydus. Lietuva užvakar oficialiai priimta į FAO ir jau dabar prie Romos Centrinio pastato Caacala plėvesuoja Lietuvos vėliava. Taigi, dirbam išsiujuose. Malonėkite mūsų neužmiršti ir ateityje.

Roma 1991.XI.14

Mons. Alg. Bartkus - Rektorius

PRANEŠIMAS SPAUDAI

Valentino Ramonio knyga „Baltic States vs. The Russian Empire: 100 Years of Struggle for Freedom“ turi gerą pasisekimą ir jau planuojama jos antra laida. Tai lengvai skaitoma knyga anglų kalba apie Pabaltijo kraštų ryšius bei kovas su rusų imperija paskutiniųjų 100 metų laikotarpyje. Knyga gausiai iliustruota žemėlapiiais, piešiniais, graviūrom ir nuotraukom - kai kurios iš jų gana retos ir niekur anksčiau nepublikuotos. Tai tikriausiai bus pirmą knygą, kurioje aprašomas Kremliaus „pučas“ ir Pabaltijo kraštų nepriklausomybės pripažinimas. Ši knyga tinka dovanoti lietuviškai nekalbančiam

visuomenei kuri nedaug žino apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos praeitį. Ji labai reikalinga ypač šiuo metu, kada svarbu spausti JAV ir Europos kraštų vyriausybės kad padėtų Pabaltijai išspręsti dar daug neišspręstų reikalų, kaip pavyzdžiui Sovietų kariuomenės išvedimą, ekonominę paramą ir t.t. Ji tinkama dovanoti senatoriams, kongresmenams, valdžios įstaigom, spaudos žmonėms, universitetams, bibliotekoms ir visiems kurie vienu ar kitu būdu galėtų Lietuvai padėti.

Knyga išleido Baltech Publishing Lemonte. Ją galima gauti pas knygų platintojus arba rašant Heritage Guild, P.O. Box 225, Lemont, Illinois 60439. Kaina \$5.00. Užsakant paštu dar reikia pridėti \$2.00 už pašto išlaidas.

Popiežiškosios Lietuvių Sv. Kazimiero Kolegijos Romoje Rektorius Prelatas Algimantas Bartkus su šv. Seimos vienuolijos lietuvaitėm Seselėm, kurios dabar jau aptarnauja Kolegiją.

A. † A. KAZIUI ŠIMKEVIČIUI

Nelengva rašyti atsisveikinant su 42 metų šeimos gyvenimo draugu, bendradarbiu, Geelong'o lietuviško gyvenimo naujakurstės pionieriu ir Lietuvų namų pradininku.

Prieš porą savaitių grįžęs iš ligoninės jautėsi gerai, planavo namą sutvarkyti ir sekančią vasarą keliauti į Lietuvą. Tik neplanavo, kad 21.X.1991 metų ankstyvą rytą jo gyvenimo žvakutė užges ir amžinai reiks likti šiame kontinente.

A.†a. Kazys Šimkevičius buvo vienas iš pirmųjų lietuvių atvykusių į Geelong'ą, kuris visą savo gyvenimą gyvai reikėsi lietuviškos bendruomenės gyvenime bei lietuviškų organizacijų veikloje.

Visą savo gyvenimą Geelong'e buvo žinomas kaip dosnus aukotojas lietuviškoms organizacijoms, o paskutiniu metu atsikuriant Lietuvai paaukavo \$3,000 ir tapo dosniausias lietuvis Geelong'e.

S.m. spalio 31 d. anksti rytą savo namuose staiga širdies priepuoliu mirė 75 metų amžiaus Kazys Šimkus-Šimkevičius, vienas iš pirmojo dešimtuko lietuvių atvykusių į Geelong'ą 1949 m. gegužės 2 d.

Velionio intencijai Rožančines įvyko sekmadienį 3.XI.1991. 6 val. vak. Maxwell King laidotuvių koplyčioje, kurį pravedė A. Jančiauskienė, C. Vaičekauskienė ir Andriukonienė.

Laidotuvių apeigos prasidėjo pirmadienį 11 val. ryto šv. Jono bažnyčioje. Kun. dr. Pr. Daukniui atnašaujant gedulingas Mišias, kurioms talkininkavo Vl. Stuikevičius ir Lukas Liebich. Skaitymus atliko A. Jančiauskienė ir V. Cerakavičius, o aukas atnešė Birutė Liebich ir Romaldas Gailius. Atsisveikinimo žodį tarė AL B-nės Geelong'o Apy. valdybos vardu C. Vaičekauskienė ir Geelong'o Lietuvių Sąjungos klubo pirm. J. Gailius nušviesdami Kazimiero įnašą į Geelong'o lietuvių gyvenimą. Kunigui dr. Pr. Daukniui pašventinus ir pasmailkinus tautiniais raštais išpuoštą karstą, laidotuvių procesija pajudėjo link Eastern kapinės. Karstą nešė Juozas Renkauskas, Juozas Gailius, Rudiger Liebich, Romaldas Gailius, Petras Valodka ir Vytas Klova. Kapinėse žolyno skyriuje kun. dr.

Pr. Daukniui atlikus paskutines apeigas ir giedant Lietuvos himną a.†a. Kazimiero karstas leidosi žemyn į amžino poilsio.

Sermenų pietūs vyko Lietuvių namuose, kuriuos paruošė Irmgarda Gailiuvienė, Anelė Volodkienė ir Marija Manikauskienė.

Kun. dr. Pr. Daukniui sukalbėjus malda ir palaiminus stalą, bėpetaujant nuotaika pagerėjo ir žmonės prisiminė velionį aukomis vietoje gėlių. Surinkta per Juozą Gailių \$1205.00. Pagalba Lietuvai ir per A. Obeliūną \$130 Australijos Lietuvių Fondui. Prisiminti ir mūsų savaitraščiai: „Tėviškės Aidams“ \$250 ir „Mūsų Pastogei“ \$250 a.†a. Kazimiero atminimui.

Atsisveikindamas su ilgamečiu gyvenimo draugu, esu labai dėkingas visiems už parodytą nuoširdumą, talkininkavimą, paramą ir aukas jo atminimui. O ypatingas ačiū dr. R. Sarkiui ir kunigui dr. Pr. Daukniui už profesinį talkininkavimą. Tuo pačiu noriu išreikšti gilią užuojautą sesutėms su šeimomis. Virginijai - Argentijoje ir Marytei - Lietuvoje.

Mielas Kazy ašaros ridėjo veidu kaip tankai traiskė Vilniuje mūsų žmones, širdis apsaldo kaip Lietuva atgavo Nepriklausomybę, nors ir nepasiekė Lietuvos, bet džiaugeisi mūsų tautos ryžtu ir drąsumu, tai išlėkis ramybėje, nes Lietuva jau laisva.

J. Gailius

SKAUTŲ DĖMESIUI

Melbourn'o „Džiugo“ Tunto tradicinė skautų stovykla įvyks nuo 1992 m. sausio mėn. 2 d. iki sausio 5 d. gražioje Gilwell Park stovyklavietėje. Visi Melbourn'o skautai kviečiami skaitlingai dalyvauti šioje stovykloje.

„Džiugo“ Tuntas ir Skautų Tėvų komitetas

PRANEŠIMAS

LSS Australijos Rajono Tiekimo Skyrius praneša, kad priima Skautų Aido, leidžiamo Jungtinėse Amerikos Valstybėse, 1992 metų prenumeratą, kurios metams kaina paprastu paštu yra \$7.50. Cekius, išrašytus Lithuanian Scout Association vardu, siųsti J. Vizbarui, 40 Aitken St. Sunbury, Vic. 3429.

AUKOS

„Tėviškės Aidų“ aukotojų sąrašas spalio mėn. 1991 m.

A.A. Leono Padgurskio palikimas \$500. Auka „T.A.“ vietoje balius (pagal sąrašą) \$310. Andrius Kaspariūnas aukojo \$35. Balys Steckis aukojo \$30. Po \$20 aukojo: Mrs. E. Daubaris, J. Kazdalis, Dr. A. Viliūnas, \$15 Mrs. J. Petkevičius, Po \$10: J. Gatavičius, A. Gudas, B. Leitoņas, Mrs. M. Prokopavičius, Adelė Survilienė, A. Vyšniauskienė, Po \$5: A. Grigonis, A. Kalpokas.

Visi paminėti asmenys yra pilnai užsimokėję prenumeratą ir šios sumos yra auka laikraščii. Federacijos valdyba nuoširdžiai dėkoja „Tėviškės Aidų“ rėmėjams už paramą.

„Tėviškės Aidų“ administracija

PRANEŠIMAS

Melbourn'o Lietuvių Pensininkų Sąjunga ruošia savo nariams Kalėdinius pietus gruodžio 10 d. 11 val. Lietuvių Namuose. Taip pat bus ir programa.

Pietų kaina \$2-00. Svečiams iš Lietuvos veltui. Norintieji dalyvauti pietuose privalo būti sąjungos nariais. Norintieji būti sąjungos nariais turi sumokėti vienam \$3 ir šeimai \$5 metinio mokesčio.

Norintieji dalyvauti prašome pranešti iki gruodžio 6 d. Alisai Baltruokienei arba Povilui Baltučiiui.

MLP Sąjungos valdyba

Kaip adresuoti laiškus?

Nuo spalio 1 d. Lietuvoje įsigaliojo pasulyje taikoma laiškų adresavimo tvarka: nurodomas gavėjas (vardas, pavardė), po to - jo adresas (gatvė, vietovė), taip pat nurodomas ir siuntėjas.

Kaip anksčiau buvo minėta, pasikeitė ir Lietuvos paštų indeksai: nebereikia rašyti pirmųjų dviejų skaičių. Tas rašant iš užsienio patariama rašyti tokiu būdu:

Gerb. p. Algiiui Januliui,
Alyvų g. 3,
Kivyliai,
5462 Akmenės rajonas,
Lithuania, Europe.

Australijos Lietuvių Dienos

Nuotraukoje iš kairės: sėdi P. Pullinen, I. Zakarauskienė, N. Vencloviene, prel. P. Butkus, D. Bartkevičienė, J. Traškienė, R. Blansjaar; stovi: L. Cox, S. Skorulis, A. Migus, K. Protas, P. Andriejūnas, J. Belkus, V. Juška. Trūksta G. Kazokienės ir V. Sliterio. Foto A. Burneikis

Spalio 28 d. Lietuvių Klube įvyko ALD Rengimo Komiteto ir atskirų renginių vadovų bendras posėdis. Dalyvavo sportininkų atstovas P. Andriejūnas, ALB Sydnejaus Apylinkės Valdybos pirmininkas V. Juška ir beveik visi renginių vadovai, išskyrus V. Sliterį, kuris buvo išvykęs ir G. Kazokienė, kuri šiuo metu gyvena Hobarte.

Pirm. A. Migus pranešė, kas jau yra atlikta ir pateikė numatomą programą. Visi ALD renginiai vyks Bankstowno apylinkėje: Bankstown Civic Centre, St. Joachim bažnyčioje, Lidcombe, Condell Park stadijone, Homebush Sports Centre ir Lietuvių Klube, Bankstown. Po pirmininko pranešimo, visi vadovai papasakojo apie savo atliktus

darbus bei pareiškė savo pageidavimus. Posėdis praėjo labai draugiškai ir darbingoje nuotaikoje. Visi su dideliu entuziazmu ruošiasi padaryti XVII ALD labai įdomias, ir tikisi pritraukti daug žiūrovų iš Sydnejaus, visos Australijos, Lietuvos ir Amerikos.

ALD Informacija

BENDROVĖS „FIDUS“ PRANEŠIMAS

Brangūs tautiečiai, biznieriiai, komersantai ir visi, kam rūpi Nepriklausomos Lietuvos ateitis, bendrovė „Fidus“ Lietuvoje kviečia bendradarbiauti:

1. Knygų leidybos srityje.
2. Prekybos srityje (Jūsų paslaugoms prekybos tinklas visoje Lietuvoje). Pirktime prekes už JAV dolerius.
3. Turizmo srityje.
4. Humanitarinėje srityje.

5. Jeigu norite, kad Jūsų vaikučiai greitai ir gražiai išmokyti kalbėti lietuviškai, padėsime surasti aukles arba mokytojas, gerai mokančias lietuvių ir anglų kalbas.

6. Reikalingi konsultantai biznio, komercijos ir marketingo klausimais.

Kviečiame bendradarbiauti visus, norinčius padėti atstatyti bolševikų sugriautą Lietuvos ūkį.

Mieli tautiečiai,

Laisvos Lietuvos vaikai nori mokytis anglų kalbos, tačiau labai trūksta vadovėlių.

Prašome atsiųsti spalvingų vaikiškų knygučių pavyzdžius, pagal kuriuos mūsų firmos specialistai paruoštų ir išleistų anglų kalbos mokymosi knygeles.

Mūsų adresas: Bendrovė „Fidus“ Moniuškos 27, Vilnius, Lithuania, tel.: 75 25 74, fax.: (0122) 35 48 22.

Direk. Romualdas Murėnas,

IS MUSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančiaus Brolijos nariai gruodžio mėnesį meldžiasi intencija: Padėka Dievui už mums suteiktas malones.

Pakrikštyta Amanda Ona Guardiani, dukrelė Juditos (Sakalauskaitės) ir Franco Guardiani. Krikšto tėvai: Virginija Sakalauskaitė ir Paul Guardiani.

Pirmąją Komuniją Kristaus Karaliaus ir Lietuvos Kariuomenės šventėje šv. Jono bažnyčioje priėmė du broliukai: Justinas ir Saulius Klimai. Jie abu lanko mūsų Parapijos Sekmadienio mokyklą.

Zigmas Augaitis ir **Benediktas Kaminskas** kelias dienas dirbo Parapijos namo sodelyje, puošdami Trijų Kryžių paminklą ir sodindami gėles. Ačiū jiems širdingai.

Kūčioms plotkelių galima gauti sekmdieniais prie bažnyčios pas Juozą Jurgelaitį, o savaitės metu - Parapijos namuose.

Nevėluokime Kūčioms užsirašyti pas Monika Sodaitienę. Jos bus ruošiamos Lietuvos Namų Jubiliejinėje salėje Kūčių vakare 6 val.

Albinas ir **Rūta Pociai**, atvykę iš Adelaidės lapkričio 22 d. apsilankė Parapijos namuose ir „Tėviškės Aidų“ redakcijoje. Albinas atvyko į Kariuomenės šventės minėjimą, LKV Sąjungos Ramovės pakviestas skaityti paskaitą. Tai energingas ir labai veiklus buvęs mūsų Melbourne Lietuvos Bendruomenės ir Krašto valdybos pirmininkas, pradėjęs ir Ekumenines kasmetines Pavergtųjų Tautų pamaldas šv. Patriko katedroje, išvedęs mūsų bendruomenę į Australijos valdžios viešumą Lietuvos bylos garsinimui. Tai brangus Bendruomenės vadas.

Pranas Mikuličius staiga susirgo ir lapkričio 22 d. paguldytas Western ligoninėje Footscray, jam

suteikti ligonių Sakramentai. Anksčiau jis buvo tapęs Australijos vidutinio svorio bokso čempionas.

Morningtone prieškalėdinės lietuviškos pamaldos bus Stasio Ermino sodyboje: 40 Macdonald Grove, gruodžio 7 d. šeštadienį 12 val. Kviečiami visi apylinkių lietuviai dalyvauti.

Parapijos išlaikymui vokeliais bendra suma aukėjo: \$200 Z. Mackevičius, \$100 P. Saulys, \$80 St. Šiuškus, po \$70 Vyta. Miliauskas ir J. & Pr. Mulevičius; \$60 J.M. Venckus, po \$50 V. Adomavičius, O.J. Bratiška, P. Jakus, A. Grušauskas, J. Petraitis; \$40 J. Valiauga, po \$20 A. Galiauskienė, G. Klejienė, O. Liubinienė, J. Mašanauskas, R. Mickus, Ant. & L. Ramanauskai. Be pavardės Parapijai \$40 ir „T.A.“ prenumerata \$30. Visiems aukojusiems ir kartu prisijungusiems „Tėviškės Aidų“ prenumeratas nuoširdžiai dėkoju - Kun. Pr. Daukny.

Parapijos Sekmadienio Mokykla mokslo metus užbaigia gruodžio 15 d. iškilmingomis šv. Mišiomis, o po pietų Lietuvos Namuose 2.30 val. mokslo metų užbaigimo Aktas ir mokinių pasirodymai - vaidinimai, eilėraščiai, dainos, tautiniai šokiai, Kalėdų Senelis.

PRANEŠIMAS

Melbourne'o Apylinkės valdyba praneša, kad šiais metais Naujų Metų baliaus Melbourne'o Lietuvos Namuose nebus, kadangi Geelonge yra ruošiamas Sporto Šventės Naujų Metų baliaus. Visi Melbourne'o lietuviai norintys linksmi sutikti Naujus Metus kviečiami gausiai dalyvauti sportininkų Naujų Metų baliuje Geelonge.

ALB Melbourne'o Apylinkės valdyba

Australija ir Naujoji Zelandija

Maldos Apaštalavimas

Jo Sventenybė popiežius Jonas Paulius II MA nariams š.m. gruodžio mėn. šią intenciją: Kad jaunos šeimos sukurtų geresnį pasaulį. Trumpas rytmietinis aukojimas: Visą aukojų Tau, Sventiausioji Jėzaus Širdiel

Seima - Dievo planų vykdytoja

Bažnyčia rūpinasi jaunomis šeimomis stengdamasi joms padėti surasti ir suprasti jų naują pašaukimą ir atlikti joms skirtą misiją. Faktiškai „atsidūrusios naujų vertybių ir naujų atsakomybių akivaizdoje, jaunos šeimos yra atviros, ypač pradinuose vedybinio gyvenimo metuose, galimiems sunkumams, susijusiems su prisitaikymu bendram gyvenimui arba vaikų gimimu“ (Seima moderniajame pasaulyje - 69).

Tame pradiniam bendro gyvenimo laikotarpyje jaunos poros yra reikalingos pagalbos ir dvasinio palaikymo. Dažnai įvairios situacijos priveda prie atsiskyrimo ar tiesiog prie skyrybų, kurių priežastis yra meilės idealų ir priešvedybinio bendravimo sugriuvimas, kuris nevisada ejo

drauge su krikščioniškų principų dėsniais.

Vis dėlto, jaunos krikščioniškos poros gali būti savu pačių likimo kalviais, ir savo ruožtu apaštališko spinduliavimo šaltiniu. Jos semiasi stiprybės iš jungtinių sakramento ir tuo būdu kuria geresnį pasaulį. Seima yra meilės ir gyvenimo bendrija.

Duoti gyvybę kūdikiui reiškia bendradarbiauti su Tėvu Tvėrėju pašaukiant gyvenimaną naują žmogystę. Jaunos, poros prisideda prie gyvenimo evangelizacijos per tikrą vedybinę meilę su tikru respectu savo vaikui nuo pat jo prasidėjimo, kaip asmeniui sutvertam pagal Dievo panašumą.

Misija tarnauti gyvybei nesibaigia su fiziniu pasidauginimu, bet ji prasitęsia tolyn formuojant ir auklėjant vaikus... Tėvai yra pirmieji savo vaikų mokytojai ir auklėtojai, tuo prisidėdami prie Bažnyčios ir žmonijos plėtojimosi. Tėvai pasidaro tikrais savo vaikų tarnais bet ir kartu ir vadais juos formuojant tikėjime ir dorybėje, o taip pat visuose gyvenimo stazuose ne tik žodžiais, bet sudarant atmosferą žmogui vystytis krikščioniškoje dvasioje. (Pagal Pontifical Council for the Family).

Kun. S. Gaidelis, S.J.

Lietuviškų parengimų kalendorius Melbourne 1992

SAUSIS

2 d. - 5 d. Džiugo Tunto stovykla
Penk. 31 d. Gimtadienis Klubo patalpose

VASARIS

Sešt. 1 d. Linksvakaris Bare
Sekm. 9 d. Saulių kuopos visuotinis susirinkimas
Penk. 14 d., Sešt. 15 d., Sekm. 16 d. Bendruomenės V-bos parengimai
Sekm. 16 d. Liet. Nepriklausomybės minėjimas
Sekm. 23 d. Katalikių moterų susirinkimas

KOVAS

Sekm. 1 d. Skautų Kaziuko mūgė
Sest. 7 d. Vestuvės
Sekm. 8 d. Putvinskio minėjimas - Sauliai
Sekm. 29 d. Soc. Mot D-jos susirinkimas

BALANDIS

Sešt. 18 d. Latvių pobūvis
Sešt. 25 d. Margučių baliaus. (M.L. Klubas)

GEGUŽIS

Sekm. 10 d. Motinos Dienos minėjimas Pradžios mokykla
Sekm. 24 d. Pabaltiečių koncertas

BIRŽELIS

Sekm. 7 d. Katalikių Moterų D-jos popietė
Sekm. 14 d. Išvežtųjų minėjimas Baltų Taryba
Sešt. 20 d. Mūsų Pastogės baliaus
Sešt. 27 d. Parapijos Choro uždaras pobūvis

Pasiskyrstė pareigomis

Po metinio narių susirinkimo, š. m. lapkričio 9 d. naujai išrinkta valdyba, savo pirmajame posėdyje pasiskyrstė pareigomis sekančiai:

Pirmininkas - J. Gailius,
Vicepirmininkas - J. Medelis,
Vicpirm. moterų reikalams - I. Gailiuvienė, Sekretorius - Vl. Adomaitis, Kasininkas - L. Bungarda.

Kadangi sekretorius nori pakeisti savo gyvenamą vietą, tai valdybos adresas J. Gailius, 281 Pakington St., Newtown, Vic. 3220.

Revizijos Komisiją sudaro: V. Mačiulis, G. Valaitienė ir K. Starinskas.

Valdyba padarė sekančius nutarimus:

Sąryšyje su artėjančia sporto švente po Kalėdų, kiemo sutvarkymui prie Lietuvos Namų paskyrė \$1000; Geelongo Vytis klubui nupirkti taurę šventei \$50,

LIEPA

Sešt. 11 d. Sporto Klubo „Varpas“ Balius
Sekm. 19 d. Karaliaus Mindaugo kartūnacija B-nės Valdyba
Sešt. 25 d. Saulių kuopos balius

RUGPIŪTIS

Sešt. 15 d. Kat. Mot. D-jos metinė šventė

RUGSĖJIS

Sešt. 5 d. Skautų pavasario balius
Sekm. 6 d. Tautos šventė B-nės Valdyba
Sešt. 19 d. Melb. Liet. Klubo metinis susirinkimas
Sekm. 20 d. Australijos Liet. Fondo metinis susirinkimas
Sešt. 26 d. „Talkos“ metinis susirinkimas

SPALIS

Sešt. 3 d. vestuvės
Sešt. 17 d. 40 metų Soc. Mot. D-jos globos jubiliejus
Sekm. 18 d. Soc. Mot. D-jos Globos minėjimas
Sekm. 25 d. Saulių kuopos eilinis susirinkimas

LAPKRITIS

Sekm. 22 d. Kariuomenės šventė „Romuva“

GRUODIS

Sešt. 5 d. Džiugo tunto sueiga
Sekm. 6 d. Dainos Sambūrio metinis koncertas
Sekm. 20 d. Eglutė -Kat. mot. D-ja
Ketv. 31 d. Naujųjų Metų baliaus (B-nės Valdyba)

Geelongo Lietuvos Radijo valandėlei (3YR) \$30 ir A.A. Kazio Šimkevičiaus atminimui vietoje gėlių \$30 - Pagalba Lietuvai.

Tradicinis Kalėdinis pobūvis įvyks š. m. gruodžio 7 d. 6 val. vak. Lietuvos Namuose. Suaugusiems vakarienės kaina švediškam stalui tik \$8, o vaikams nemokamai. Atvyks ir Kalėdų Senelis, o jam programėlę išpildys jaunųjų šokėjų grupė vadovaujama Birutės Liebich.

Tėvai galės dovanėles palikti pas šeimininkes, tik aiškiai užrašant vaiko vardą, kad Kalėdų Senelis galėtų suskaičiuoti.

Šeimininkėms reikalinga žinoti suaugusių ir vaikų skaičius dėl maisto supirkimo, malonėkite iš anksto užsirašyti pas Irmgardą Gailiuvienę, telefonas 21 4235.

Geelongo Lietuvos S-gos klubo valdyba

41-sios Australijos Lietuvių Sporto Šventės Naujų Metų Balius

įvyks 1991 m. gruodžio mėn. 31 d., 8 val. vakare Centenary Hall, Cox Road, Norlane. Gros labai populiarius orkestras The Geckos. Salėj veikia vėsintuvai.

Stalai yra po 12 vietų ir gali būti rezervuojami pas „Vyčio“ klubo išdindinką Liudą Bungardą, telef. 052-783865, taip pat ir pas visus kitus valdybos narius.

Bilieto kaina \$25 asmeniui įskaitant šaltą šampaną ir lengvus užkandžius, studentam (tikriem) po \$20.

Valdyba pageidauja, kad norintieji dalyvauti bilietus užsisakytų kuo anksčiau.

GLSK „Vytis“ Valdyba

Simpoziumas Vatikane tema: „Krikščionybė ir kultūra Europoje“

Vatikane prasidėjo paties Sventotojo Tėvo iniciatyva surengtas Europos kultūros veikėjų vyrų ir moterų, - simpoziumas, tema „Krikščionybė ir kultūra Europoje - praeities atminimas, dabarties savimonė, ateities planai. Sventasis Tėvas troško, kad visos Europos kultūros veikėjai, susirinkę Vatikane, turėtų galimybę laisvai tarti savo žodį tais klausimais, kuriuos svarstys nuo lapkričio 28 d. iki gruodžio 14 d. Vatikane vyksiantis neeilinis Europos vyskupų Sinodas, svarstysiantis šio kontinento krikščionių problemas ir uždavinius po didžiųjų politinių ir socialinių įvykių ir pasikeitimų pastaraisiais metais. Tai pirmas atvejis kai prieš vyskupų Sinodą vyksta pasauliečių kultūrininkų suvažiavimas, kurio dalyvių išreikštos mintys galės patarnauti Sinodo tėvų darbams. Simpoziume dalyvauja apie 50 kultūros veikėjų, vyrų ir moterų, iš visos Europos, ypač gi iš Vidurio ir Rytų Europos šalių, kurie savo idėjomis ir patirtimi neabejotinai patarnaus Rytų ir Vakarų dialogo vystymui ir sustiprinimui krikščioniškosios kultūros klausimais. Lietuvai simpoziume atstovauja dr. Kęstutis Girnius, kuris skaitys paskaitą - „Bažnyčia Lietuvoje: tvirta moralinė ir trapi intelektualinė jėga“. Be Lietuvos atstovo simpoziume dalyvauja kultūrininkai iš Rusijos, Baltarusijos, Ukrainos, Gruzijos, Estijos, Lenkijos, Čekijos, Slovakijos, Vengrijos, Rumunijos, Graikijos, Serbijos, Kroatijos, Slovėnijos, Belgijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Prancūzijos, Portugalijos ir Italijos. Atidarydamas simpoziumo darbus, Popiežiškiosios Kultūros tarybos pirmininkas prancūzas kardinolas Poupard savo kalbos pradžioje įsakmiai paminėjo Vilnių tarp garsiausių vietų, kultūros židinių, kaip Jeruzalė, Atėnai, Bizantija, Roma, Praha, Krokva, Paryžius, Iuvenas ir kitų, iš kurių plito krikščioniškoji kultūra. Kardinolas paminėjo tris tartus atramos taškus aplink kuriuos telkiasi simpoziumo darbai: praeities prisiminimas, būtent, Europos tautų netolimos praeities skaudūs patyrimai - karai, nesutarimai, priešiška, konfliktai, baimė, neteisingumas. Suvokimas dabartyje to, kas skiria ir vienija Europos tautas: jas vienyjantis veiksnys yra kaip tik krikščioniškasis tikėjimas, visų Europos tautų drauge išpažįstamas Kristaus mokslas. Pagaliau, simpoziumo dalyviai gilinsis į ateities problemas, svarstys kaip išvengti naujų barjerų ir naujų sienų, kurios gali susidaryti po Berlyno mūro sienos sugriovimo, kaip išvengti naujų stabų, kurie gali

kilti vietoje nugriautų marksizmo - leninizmo stabų, Vidurio ir Rytų Europos tautų atstovai, pasakė kardinolas Poupard, išstius dešimtmecius priversti tylėti, dabar daug ką galėjo pasakyti, pasidalinti savo patyrimais, pasiūlyti sprendimus. Tačiau kardinolas pastebėjo, kad ir Vakarai turi savo patyrimą, būtent, visuomenės sekuliarizacija, supasaulėjimą. Dievas ir jo liudytojai sakė kardinolas, yra palaipsniškai šalinami iš visuomeninio gyvenimo ir Dievo vietą palaipsniškai užima supasaulėtinta ir nudvasinta kultūra. Krikščionių kultūrininkų uždavinys kaip tik ir yra svarstyti,

kuriuo būdu gali būti sugrąžinta Dievo priklausanti vieta Europos tautų visuomeniniame gyvenime ir kultūroje. Vienas pirmųjų kalbėtojų Vatikane prasidėjusiame simpoziume, Miuncheno universiteto profesorius Robert Spaumann pasakė, kad Bažnyčios įnašas į Europos atsinaujinimą negali būti determinuotas, nusakytas studijų susitikimuose, konferencijose, dokumentuose: Bažnyčios įnašas į Europos atsinaujinimą priklausys nuo jos pačios pajėgumo vidiniškai atsinaujinti, sugrįžti prie Kristas Evangelijos ištakų.

LRTV

Paminėti Ryškūs darbuotojai Argentinos Rosario mieste

Rosario liet. Sv. Kazimiero bažnyčioje liepos 14 d. iškilmingomis pamaldomis pagerbtas pulk. kun. Antanas Švedas, MIC ir prisiminti kiti bendraboliai. Mišias atnašavo kun. Švedas, sulaukęs 57 m. kunigystės ir 82 amžiaus su klebonu-marijonų vyresniuoju kun. Juozu Margiu, MIC, kuris pamokslė nušvietė sukaktuvininio praeitį. Pamaldose talkino marijonų klierikai. Drauge prisiminta parapijos sumanytojai, steigėjai. S. Amerikos lietuviai rėmėjai. Svarbiausias iš steigėjų buvo kun. Kaz. Vengras, MIC, nupirkęs didoką žemės sklypą, kur dabar telpa visi bažnyčios pastatai ir didžiuliai mokyklos rūmai, vardu „Lietuvos Respublika“ (Republica de Lituania). Bažnyčia pastatė kun. Jon. Jakaitis, MIC. Nuo to laiko sielovadinę veiklą vedė šie marijonai kunigai: K. Vengras, J. Jakaitis, vysk. Pr. Brazys, Jon. Duoba, Jz. Petraitis, Ant. Lubickas, Vyt. Palubinskas, Ant. Kleiva, Jon. Vilutis, Vitas Šimanskis, Kaz. Cerniauskas, Jz. Grišans, A. Olcinskis, A. Villan, o dabar kun. A. Švedas ir J. Margis.

Drauge nepamirštos ir seselės kazimierietės, kurios darbuojas parapijoj ir „Lietuvos Respublikos“ mokykloje.

Atskirai minėtinas kun. A. Švedo gyvenimo bėgis. Jis gimė 1909.9.8 Providence, Rhode Island, Š. Amerikoje iš ateivių tėvų. 1925 m. įstojęs pas marijonus, 1926.8.15 padaręs įžadus, studijavo Marian Hills, Montrealyje ir Angelicum universitete Romoje, kur 1934.7.15 įšventintas kunigu. Pirmas šv. Mišias laikė Romoje, antrines tėvų žemė Lietuvoje. Jis 1935-45 m. ir 1946-51 m. vedė marijonų naujokyną S. Amerikoje, vėliau Argentinoje. Karo metu 1942-45 kapelionavo Pietų Pacifiko fronte, o

1951-55 m. Korėjos kare ir gavo pulkininko laipsnį.

1956-59 klebonavęs Čikagoje, 1959-60 dėstęs marijonų seminarijoj, skiriamas viršmineton parapijon Argentinoje. Grįžęs JAV sielovadai, esant reikalui, vėl atvyksta į Rosario ir nežūrint amžiaus, uoliai darbuojas, bendradarbiaudams su buvusiu savo studentu kun. J. Margiu.

Pulkininko kun. A. Švedo reikšmingos darbuotės minėjimą suruošė liet. parapijos komitetas. Dalyvių buvo gausu. Tiek jubiliatas, tike žymusis čionykštis ilgametis darbuotojas kun. J. Margis sulaukė gausių sveikinimų, dovanų. Gražioji dienoj dalyviai iš jaukaus šventvakario namo neskubėjo. Viskas vyko Lietuvos Respublikos mokyklos erdviuose patalpose.

J. Papečkyš, Liet. Bendr. pirm.

Parinkta vieta Klaipėdos naftos įmonei

Jau svarstyta kone dešimt variantų, kur statyti Klaipėdos valstybinę naftos eksporto ir importo įmonę. Si ilga diskusija turbūt artėja prie pabaigos. Rugsėjo 11 Vyriausybės posėdyje nuspręsta naftos bazę statyti Klaipėdos rajono Labrenčiškės kaime. Tiltą vamzdžiams (estakada) nuo bazės iki priplaukos Baltijos jūroje nutarta tiesti per vidurį tarp 1-osios ir 2-osios Melnragės. Tiltas bus 25 metrų pločio, pusrėčio kilometro ilgio, juo eis 24 linijų vamzdynas naftai ir jos produktams bei priešgaisriniam vandeniui, elektros kabeliai, kelias vamzdynui aptarnauti. Naftos bazę projektuos Vakarų specialistai. Šį projektą įgyvendinant atsiras žmonių, pageidaujančių kompensacijos. Klaipėdos miesto valdyba turi pateikti siūlymus dėl jos sumos.

Referendumas dėl nepagydomų ligonių numarinimo

Vašingtono valstijoje įvyko referendumas dėl įstatymo, leidžiančio eutanaziją - t.y. neskausminga nepagydomų ligonių numarinimą. Įstatymo projekte buvo numatyta, kad sunkūs ligoniai, kuriems pagal gydytojų diagnozę liko gyventi mažiau pusmečio, turėtų teisę reikalauti, kad jie būtų numarinti. Prieš įstatymo projektą kategoriškai pasisakė Amerikos vyskupų konferencija, pareiškus, kad toks įstatymas yra visiškai amoralus. Aktyviai prieš įstatymą kovojo Amerikos gydytojų asociacijos, įvairios krikščioniškos organizacijos.

Kai kurie išankstiniai viešos nuomonės tyrimai pranašavo, kad įstatymas bus priimtas, tačiau referendumo rezultatai parodė, kad 54% balsavusių pasisakė prieš eutanazijos įstatymą. Komentuodamas referendumo rezultatus Sietlo arkivyskupas Murphy išreiškė pasitenkinimą, kad dauguma referendumo dalyvavusiųjų pasisakė už gyvybės vertę, apgynė silpnųjų teisę gyventi, nes siūlomas įstatymas pirmiausiai būtų atsigręžęs prieš sunkius ligonius, invalidus, prieš trapios psichikos žmones. Sietlo arkivyskupas, betgi, išsako nusivylimą ir susirūpinimą tuo, kad 46% apklausoje dalyvavusių - t.y. 530 tūkstančių žmonių, parėmė eutanazijos įstatymo projektą. Jeigu įstatymas būtų buvęs priimtas, pažymėjo arkivyskupas, tai būtų pirmasis pasaulyje įstatymas, įteisinantis gydytojo pagalbą žmogui, kuris nori nusižudyti. Tokio įstatymo pasekmės visuomenės moralei būtų pražūtingos.

Kokius nuostolius padarė okupacinė kariuomenė

Šių metų sausio-liepos mėnesiais sovietų kariuomenė sunaikino arba pagrobė Lietuvos turto, kurio balansinė vertė (atskaičiavus nusidėvėjimą) yra 70257,8 tūkst. rublių. Sugadinto turto remontas arba atstatymas kainuos 675,1 tūkst. rb. Prarasta (pagrobta, sunaikinta) 37,6 tūkst. rb finansinių išteklių. Nepagaminta produkcijos, neatlikta darbų, nesuteikta paslaugų už 6759,6 tūkst. rb. Kompensacijos ir pašalpos priverstinai nedirbantiems - 753,5 tūkst. rb. Nuostoliai dėl gyventojų sužalojimų- 1063,9 tūkst. rb. Išlaidos gyvybiškai svarbių objektų apsaugai - 518,2 tūkst. rb. Iš viso Respublikos ūkiui minėtu laikotarpiu padaryta 81846,3 tūkst. rublių nuostolių. Tai Statistikos departamento prie LR Vyriausybės duomenys.

(L. Aidas Nr. 178)

Tegul skamba mūsų dainos!

Nuoširdžiai kviečiame malonius tautiečius iš arti ir toli į Sydnejaus „Dainos“

Metini koncertai

kuris įvyks gruodžio mėn. 8 d. sekmadienį 2.30 val. p.p. Sydnejaus Lietuvių Klube, 16-18 East Terrace, Bankstown. Programoje dalyvaus ir solistas iš Lietuvos Mykolas Rekys ir Sydnejaus Gražina Žigaitytė-Hurba, koncertui akompanuos viešnia iš Lietuvos Vida Rekiene.

Įėjimas \$8 asmeniui.

Sydneį Lietuvos choras "Daina"

REMĖME AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra:- Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas. Fondą stiprinsime ir jį ugdydysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo narius ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.

50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:

P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051

A.L. Fondo Valdyba.